

Ģenētiski izturīgāku rapšu radīšana veicinās to izturību pret kaitīgiem organismiem

Stājoties spēkā noteikumiem “No lauka līdzgaldam”, lauksaimniekiem būs nepieciešami jauni risinājumi kultūraugu audzēšanā.

Lauksaimniekus Eiropā sagaida izmaiņas. Ar Eiropas stratēģijām “Zaļais kurss” un “No lauka līdzgaldam”, lauksaimniecības prakse tiks rūpīgi pārbaudīta, un izmaiņas tajā būs nenovēršamas.

Šeit ir īss pārskats par sagaidāmajām izmaiņām:

par 50% samazināt pesticīdu izmantošanu;

par 20% samazināt mēslojuma izmantošanu, lai sasniegtu par 50% mazāku barības vielu zudumu;

visā lauksaimniecībā izmantotajā zemē par 25% palielināt organisko vielu uzkrāšanu;

no ražošanas izņemt 10% pašreiz apstrādātās zemes.

Neskatoties uz pieaugošo pārtikas produktu pieprasījumu, viss iepriekš minētais izraisa ražas un lauksaimnieka ieņēmumiem samazinājumu. Lauksaimniekiem ir nepieciešami jauni risinājumi.

Kādēļ lauksaimniekiem ir nepieciešamas inovācijas

Neskatoties uz ES politiku, kaitēkļi un slimības dažādās risku pakāpēs atkārtosies katru gadu. Ja lauksaimniekiem nav piekļuves efektīviem pesticīdiem un netiek radīta cita alternatīva aizsardzība, kaitīgie organismi var negatīvi ietekmēt kultūraugu attīstību.

“Mums, kā selekcionāriem ir jāsniedz lauksaimniekiem papildus pienesums ar jauniem genotipiem,” saka RAPOOL-RING produktu menedžeris Polijā Arturs Kozera. “Laikos, kad ir insekticīdu un citu pesticīdu ierobežojumi un augstas slāpekļa mēslojuma cenas, ir nepieciešama ģenētika, kas var palīdzēt.”

Ja skatāmies uz selekcionāru sasniegumiem pēdējās desmitgadēs, ir skaidri redzams, cik plašas ir ražas kāpināšanas iespējas. To parāda precīzās selekcijas izmēģinājumu dati, kā arī dod izpratni par nepieciešamo, augstākas ražības iegūšana.

“Ikvienam ir jauni izaicinājumi”, saka RAPOOL-RING produktu attīstītājs Čehijā Pavels Jezeks. “Sausums un stress, ko rada kaitēkļi: krustziežu stublāju spradzis (*Psylliodes chrysocephala*), laputis (*Brevicoryne brassicae*) un stublāju smecernieki (*Ceutorhynchus* sp.) —

Ģenētiski izturīgāku rapšu radīšana veicinās to izturību pret kaitīgiem organismiem

ir problēmas, kas samazina ražu.”

Ražu ietekmē trīs faktori: agrotehniskie pasākumi, ģenētika un vide. Jūs kontrolējat agrotehniskos pasākumus, Māte daba kontrolē vidi, un RAPOOL-RING sadarbojas ar selekcionāriem, lai palielinātu kultūrauga ģenētiskās priekšrocības.

Risinājumi nemifīgi pieaugošajai kaitēkļu invāzijai

Lauksaimniekiem kaitīgo kukaiņu kontrolei ir pieejama insekticīdu saturoša sēklu kodne. Diemžēl tās efektivitāti varētu vēlēties augstāku. Protams ir kontroles iespēja ar smidzināšanu. Ar spēkā esošajiem noteikumiem, ierobežotā piekļuve kontroles metodēm vēl vairāk samazināsies.

Iedomājieties nākotnes rapša šķirni, kas spētu dabīgā veidā pretoties kaitīgiem organismiem un kas ir izturīga pret svarīgākajām slimībām, saglabājot ražas līmeni. Padomājiet, ko tas nozīmētu ziemojošam rapsim, kas būtu daudz ziemcietīgāks. Šie ir ieguvumi un iespējamā nākotne, kas sasniedzama ar selekciju.

“Mēs piedāvājam risinājumus,” saka Kozera. “Pastāv jauni aizsardzības veidi, piemēram, pret vīrusiem un baktēriju izraisītajām slimībām.”

Daudzās valstīs ir pieejamas tādas tehnoloģijas kā ĢMO, taču Eiropas selekcionāri meklē dabisku aizsardzību pret kaitēkļiem, tādēļ galaprodukts nebūs marķēts kā “ĢMO”. RAPOOL-RING aktīvi pēta un komercializē tradicionāli selekcionētas šķirnes, lai novērstu problēmas, ko izraisa kaitēkļi, vīrusi un slimības.

Tradicionālo selekcijas metožu izmantošana palielina šķirnes reģistrēšanas iespējas, tādējādi, atvieglo lauksaimniekiem izvēles iespējas. Turklāt plašās pārbaudes parāda, ka šķirne ne tikai demonstrēs efektivitāti pret mērķa kaitīgiem organismiem, bet arī būs ar augstāku ražību. Lai iegūtu ES reģistrāciju, šķirnei nepieciešams demonstrēt pārākumu par tirgū esošajām šķirnēm.

“Mēs meklējam šķirnes, kuras var pielāgot, un nepārtraukti meklējam jaunus risinājumus ne tikai šodienai, bet arī nākotnes paaudzēm,” saka Jezeks. “Nākotne nozīmē selekcijas izmantošanu, lai pietuvotos dabai.”

Ģenētiski izturīgāku rapšu radīšana veicinās to izturību pret kaitīgiem organismiem

Ne pārāk tālā nākotnē meklējiet šķīmes, kas ar ģenētikas palīdzību būs ne tikai izturīgas pret laikapstākļiem, bet arī visbiežāk sastopamajiem kaitīgiem organismiem. Pasaulē, kurā būs samazināts pesticīdu daudzums, tas būs svarīgs veids, kas palīdzēs pārtikas sistēmai apmierināt iedzīvotāju vajadzības.